Gespreksdocument (5)

Door: J. Bos

In het vorige artikel over het gespreksdocument van het DGK-deputaatschap ACOBB hebben we stilgestaan bij het eerste gedeelte van een alinea waarin *het zicht op kerken in het buitenland* wordt behandeld. Daarin staat een uitgebreid citaat uit een commissierapport dat gediend heeft op de synode van Groningen-Zuid 1978. Deze keer schrijven we nog iets naar aanleiding van het tweede gedeelte van deze alinea.

Gespreksdocument: (…) *Van de inhoud van dit rapport is door het kerkverband van DGK geen afstand genomen. De wijze van spreken over de katholiciteit van de kerk, zoals dat gebeurt in dit rapport heeft ertoe geleid dat de Westminsterconfessie door gereformeerde synodes (Amersfoort-West 1967) getypeerd kon worden als een belijdenis naar het Woord, een gereformeerde confessie. Dat neemt niet weg dat kritiek te oefenen valt op enkele onderdelen van de Westminster Confessie. Ook is het terecht dat wordt nagegaan hoe buitenlandse kerken in de praktijk omgaan met de Westminster Confessie.*

Er is door het kerkverband van DGK inderdaad geen afstand genomen van de inhoud van het genoemde commissierapport. Integendeel, men heeft er ten aanzien van het spreken over de Westminster Confessie als het ware nog een streep onder gezet ter bevestiging. Aan een bespreking van de vraag of de Westminster Confessie echt een (voluit) gereformeerde belijdenis kan worden genoemd, is men niet begonnen. Deze vraag is wél besproken in een serie artikelen elders op deze website.[1] Het slot daarvan nemen we hier over.[2]

> *Hoe is nu de situatie in De Gereformeerde Kerken (hersteld)? Bij de GS Hasselt 2011/2012 is door de kerk te Emmen een verzoek ingediend om onderzoek te doen naar de Westminster Standards. Een meerderheid van de deputaten Betrekkingen Buitenlandse Kerken rapporteerden aan de volgende synode (GS Groningen 2014/2015) dat deze belijdenissen "een niet te onderschatten gevaar voor de kerk" vormen. Een minderheid (één) van de deputaten wilde nog geen uitspraak doen over de Schriftuurlijkheid van de Westminster Standards, maar beval nadere studie aan.*

De GS Groningen 2014/2015 heeft deze deputatenrapporten als 'studierapport' aanvaard en verder deze zaak afgedaan met de opmerking dat 'de Westminster Standards nog nooit een verhindering zijn geweest voor contactoefening'. De 'geschiedenis van contactoefening' was echter nu juist de reden waarom de kerk te Emmen verzocht om een onderzoek naar de Westminster Standards, omdat de vraag was opgekomen: 'deze belijdenissen zijn tot nu toe aanvaard in een zusterkerkrelatie, maar zijn zij wel echt voluit gereformeerd?'. De synode van Groningen heeft helaas bij de beantwoording van deze vraag niet de Schrift als enige maatstaf willen hanteren.

De GS Lansingerland 2017/2018 heeft inmiddels een belangrijke stap verder gezet en "in grote eensgezindheid" besloten om contact te zoeken met buitenlandse kerken op de grondslag van de Westminster Confessie. Een opmerkelijke zaak: in de kerken liggen twee studierapporten, waarvan één rapport ernstig waarschuwt voor de Westminster Standards en een ander rapport oproept tot nader onderzoek. Op welke basis kon deze synode dan tot de conclusie komen dat op de grondslag van deze belijdenis een zusterkerkrelatie kan worden gezocht?

Het verdrietige hiervan is niet alleen dat de Westminster Standards als 'voluit gereformeerd' zijn aanvaard (dat uiteraard ook wel), maar vooral dat toetsing naar Schrift en belijdenis in de breedte van de kerken niet langer nodig wordt geacht. Dat er besluiten zijn genomen in eigenwilligheid, naar eigen inzicht en idee, in plaats van naar Gods Woord als "onfeilbare regel", wat ver uitgaat boven "concilies, decreten en besluiten" (NGB art. 7).

In verband hiermee kan erop worden gewezen dat twee ondertekenaars van het meerderheidsrapport als afgevaardigden aanwezig waren op de synode van Lansingerland 2017/2018. Een van hen was als deputaat ACOBB mede verantwoordelijk is voor het gespreksdocument, waarin ten aanzien van de Westminster Confessie toch beslist iets heel anders wordt gezegd dan in het meerderheidsrapport. Zoals we eerder hebben geconstateerd, is de inhoud van het gespreksdocument door de synode als visie aanvaard.[3] Over enig bezwaar van voorstanders van het meerderheidsrapport (gesteld dat die er nog waren onder de afgevaardigden) tegen de zinsnedes over de Westminster Confessie is ons echter niets bekend.

Soms lijkt het wel of men het liefst zou willen dat de beide rapporten van

deputaten BBK er nooit waren geweest, en dat men nu maar probeert ze een beetje te weg te werken. De synode van Groningen 2014/2015 heeft ze, om het in voetbaltermen uit te drukken, 'vakkundig buitenspel gezet', door te besluiten: *De rapporten met betrekking tot de Westminster Standards als studierapporten te gebruiken (…)****[4]*** Door de synode van Lansingerland 2017/2018 werden ze nog wat meer in de richting van 'de onderste la van het bureau' geschoven: *GS Groningen heeft besloten het meerderheids- en minderheidsrapport slechts als studierapporten te gebruiken (…)****[5]***(Let op het woordje *'slechts'*, dat er in 'Groningen' niet stond.) Dit geldt dan met name het meerderheidsrapport, aangezien het minderheidsrapport voor het in DGK heersende klimaat niet 'gevaarlijk' is.

Hoe het zij, het feit dát het meerderheidsrapport binnen dit kerkverband een functie heeft (zij het dan *'slechts'* als studierapport), leidt tot een opmerkelijk dualisme. De inhoud is 'in het midden' gelaten, er is niets verklaard over een al of niet in strijd zijn met de katholiciteit van de kerk. In deze situatie is dus de overtuiging dat het meerderheidsrapport de juiste koers wijst 'legitiem' binnen DGK. Dit betekent in de praktijk, dat men die overtuiging wel kan hébben (wat dan gezien wordt als *'uw mening')*, maar dat men ondertussen door het kerkverband wordt meegenomen in een andere richting.

[1]
https://semper-reformanda.nl/de-westminster-standards-voluit-gereformeerd-1/

https://semper-reformanda.nl/de-westminster-standards-voluit-gereformeerd-2/

https://semper-reformanda.nl/de-westminster-standards-voluit-gereformeerd-3/

https://semper-reformanda.nl/de-westminster-standards-voluit-gereformeerd-4/

https://semper-reformanda.nl/de-westminster-standards-voluit-gereformeerd-5-slot/

[2] met weglating van noten; als citaat cursief gezet, de onderstreepte gedeeltes zijn cursief in de oorspronkelijke tekst

[3] https://semper-reformanda.nl/gespreksdocument-1/

[4]
https://gereformeerde-kerken-hersteld.nl/files/acta_generale_synode_groningen_2014.pdf, pag. 45

[5]
https://gereformeerde-kerken-hersteld.nl/files/2018_09_11_Pro_Acta_en_Acta_GS_Lansingerland.pdf, pag. 21